

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **V. P.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2015, čj. DSH/10409/15, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2016, čj. 17 A 105/2015-35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Domažlice ze dne 24. 6. 2015, čj. MeDO-33734/2015-Mencl., byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že „*dne 30. 3. 2015 v 11:55 hodin na pozemní komunikaci v ulici Masarykova v obci Domažlice v blízkosti domu č.p. 390 a dopravní značky STOP, ve směru jízdy do ulice Havlíčkova, při řízení vozidla Ford Transit, SPZ X, držel v ruce telefonní přístroj.*“ Žalobci byla za uvedený přestupek uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo shora specifikovaným rozhodnutím žalovaného zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Plzni zamítl.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku v první řadě uvedl, že se s ohledem na § 71 odst. 2 s. ř. s. nemohl zabývat námitkami uplatněnými po lhůtě stanovené pro podání žaloby a pro uplatnění žalobních bodů. Jediný včasný žalobní bod spočíval v tvrzení, že žalobce nedržel při řízení vozidla telefonní přístroj, nýbrž multimediální přehrávač iPod, který není záznamovým zařízením. Krajský soud se při vypořádání této žalobní námítky ztotožnil se žalovaným v tom, že tak zásadní skutečnost, pokud by byla pravdivá, by byla žalobcem uplatněna již na místě spáchání přestupku. Žalobce však toto tvrzení uplatnil až poté, co podal blanketní odvolání a byl vyzván k doplnění důvodů odvolání, tj. v podání doručeném správnímu orgánu 10. 8. 2015, tj. po téměř pěti měsících od spáchání přestupku. Krajský soud uvedl, že tato procesní strategie snižuje věrohodnost žalobcových tvrzení a svědčí o účelovosti, směřující k zániku odpovědnosti za přestupek. Tento závěr byl podepřen i výsledky provedeného dokazování; krajský soud považoval proto žalobcovu verzi za vyvrácenou.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost co do obsahu opřel o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Podle stěžovatele je napadený rozsudek nepřezkoumatelný, protože se krajský soud nevěnoval žalobním bodům uplatněným po uplynutí lhůty pro podání žaloby v replice k vyjádření žalovaného. S odůvodněním, proč se krajský soud nemohl zabývat námitkami obsaženými v replice, se stěžovatel neztotožňuje. Podle jeho názoru je nutné, aby soud nejprve vyhodnotil, zda konkrétní žalobní námitka může představovat průlom do dispoziční zásady.

[6] Dále stěžovatel namítl, že krajský soud posuzoval odlišnou právní otázku, než kterou měl posuzovat. V žalobě stěžovatel brojil proti nezákonnosti napadeného rozhodnutí, protože nebylo prokázáno, zda stěžovatel držel za jízdy telefonní přístroj. Správní orgány jen konstatovaly, že je nerozhodné, zda žalobce držel iPod či mobilní telefon, neboť přestupku by se dopustil v obou případech. Krajský soud však namísto posouzení, zda je rozhodné, co stěžovatel za jízdy držel, konstatoval, že argumentace stěžovatele je účelová, neboť byla přednesena až v odvolacím řízení. Tím se krajský soud odchýlil od žalobních bodů i od rozhodnutí žalovaného. Ve správním soudnictví přitom není možné, aby soud předkládal jiné a zcela nové argumenty, než které předložil žalovaný. Argumentace krajského soudu je nová, protože stěžovatel neměl možnost polemiky s ní.

[7] Ke krajským soudem tvrzené účelovosti stěžovatel uvedl, že z ničeho nevyplývá povinnost přestupce vyjádřit se k přestupku na místě. K tvrzení policistů, podle nichž se stěžovatel odmítl vyjádřit, nemůže být přihlíženo, neboť jde o nepřípustnou reprodukci tvrzení stěžovatele. Stěžovateli nelze klást k tíži, že se k věci nevyjádřil před správním orgánem prvního stupně, protože správní orgán po něm žádné vyjádření nevyžadoval, ani jej k němu nevyzval.

[8] Účelovým tvrzením automaticky není jakékoli tvrzení uplatněné v pozdější fázi řízení. V souzeném případě proti sobě stojí dvě svědecké výpovědi a skutkové tvrzení obviněného, u nějž žalovaný připustil, že může být pravdivé (připustil, že policisté opravdu nebyli schopni - s ohledem na pozorovací vzdálenost – rozeznat iPod od mobilního telefonu); nadto bylo tvrzení stěžovatele podpořeno návrhy na konkrétní a snadno proveditelné důkazy. Takové tvrzení nemůže být účelové.

[9] Stěžovatel také namítl nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, protože se krajský soud nevypořádal s námitkou nepřezkoumatelnosti výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. V žalobě stěžovatel uvedl, že výrok je v rozporu s odůvodněním rozhodnutí, protože

podle výroku stěžovatel držel telefonní přístroj, v odůvodnění však žalovaný připouští, že se mohlo jednat i o jiné zařízení. Těto žalobní námitky se krajský soud nevěnoval, ač mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí.

[10] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti neztotožnil se stěžovatelovou argumentací a setrval na svém vyjádření k žalobě. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížnosti uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, jejíž důvodnost by sama o sobě postačovala k jeho zrušení. Ve své ustálené judikatuře mnohokrát Nejvyšší správní soud konstatoval, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o skutečnostech pro věc podstatných, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by v napadeném rozhodnutí krajského soudu absentoval některý z výše uvedených požadavků. Krajský soud přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s žalobními námitkami se řádně a srozumitelně vypořádal. Skutečnost, že se krajský soud se závěry žalovaného ztotožnil, sama o sobě nepřezkoumatelnost jeho rozsudku nezakládá.

[14] K dalším námitkám kasační stížnosti konstatuje Nejvyšší správní soud i na základě jím již dříve formulovaných judikатурních závěrů následující.

[15] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře připouští možnost prolomení zásady koncentrace řízení. Například z rozsudku ze dne 17. 12. 2007, čj. 2 Afs 57/2007-92, plyne, že zásada koncentrace a dispozitivnosti řízení ve správním soudnictví je zmírněna korelativem obsaženým v § 76 s. ř. s., jenž umožňuje přihlídnout k některým vadám bez toho, zda byly obsaženy v žalobě, pokud „vyjdou při jednání najevo“, což je nutno vyložit tak, že určitou námitku vznesl samotný žalobce, žalovaný, osoba zúčastněná na řízení, či se bude jednat o okolnost, kterou zjistí samotný rozhodující krajský soud. Společným jmenovatelem všech těchto případů však musí být to, že tato zjištěná skutečnost nebyla či dokonce nemohla být známa žalobci, takže po něm nelze spravedlivě požadovat, aby ji uplatnil přímo v rámci žalobních bodů. Může se přitom jednat o skutečnosti skutkové i o skutečnosti právní. V souzeném případě není z obsahu repliky zřejmé, že by v ní stěžovatel uvedl skutečnosti, které nemohl uplatnit již při podání žaloby, případně před uplynutím dvouměsíční lhůty, během níž lze žalobní body formulovat. Krajský soud proto nepochybil, když se zabýval pouze žalobním bodem obsaženým v žalobě.

[16] K námitce stěžovatele, podle které se krajský soud odchýlil od žalobních bodů i od rozhodnutí žalovaného, Nejvyšší správní soud uvádí, že žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí upozorňoval na účelovost stěžovatelova postupu. Citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, čj. 1 As 83/2013-60, a výslovně uvedl: „Zdejší správní orgán nezpochybňuje právo odvolatele namítat v řízení trestní povahy rozhodné skutečnosti i v odvolání, nicméně

dle okolností případu lze z takového postupu vyvozovat účelovost takto uplatněných skutkových tvrzení. Dále odvolací správní orgán konstatuje, že z výpovědi policejní hlídky vyplývá, že odvolatel držel v levé ruce zařízení, které policisté definovali jako telefonní přístroj. Odvolací správní orgán má za to, že policisté neměli žádný důvod domnívat se, že by odvolatel držel jiné zařízení než právě telefonní přístroj, a to právě s ohledem na to, že odvolatel nic takového v místě přestupku nenamítal. Takové tvrzení by však bylo zcela logické a adekvátní situaci, neboť pokud má odvolatel za to, že iPod je zařízením, které může být při řízení drženo, nenapadá odvolací správní orgán jediný důvod, proč by toto tvrzení na svoji obranu neuvedl hned v místě přestupku. Pokud by přístroj odvolatel ke kontrole předložil, mohlo být tvrzení policisty prověřeno. I toto podporuje účelovost tvrzení odvolatele.“ Rozsudek krajského soudu, který vychází právě z popsané nečinnosti stěžovatele na místě spáchání přestupku a až z následně uplatněné argumentace, podle které stěžovatel za jízdy držel jiné zařízení než mobilní telefon, tak nelze považovat za překvapivý. Stěžovatel se mohl k právním úvahám žalovaného vytykajících mu účelovost jeho postupu vyjádřit; neučil-li tak, nelze dovést, že by jeho právo na spravedlivý proces bylo porušeno.

[17] K závěru o účelovosti (a tím nevěrohodnosti) stěžovatelova tvrzení dospěl krajský soud po vyhodnocení konkrétních skutkových okolností souzeného případu. Krajský soud zdůraznil, že nepochybně právo obviněného z přestupku uplatňovat nové skutečnosti i v odvolacím řízení. Tvrzení, že stěžovatel držel v ruce za jízdy multimediální přehrávač iPod, považoval krajský soud za účelové nejen z důvodu jeho uplatnění až v pozdější fázi správního řízení (tento postup pouze snižoval věrohodnost tvrzení). Stěžovatelovu argumentaci krajský soud neshledal relevantní také proto, že výsledky provedeného dokazování potvrdily závěry správních orgánů. Není též pravda, že proti sobě stály jen dvě svědecké výpovědi policistů a skutkové tvrzení stěžovatele. Krajský soud totiž přihlédl také k oznámení přestupku a k úřednímu záznamu, podle kterých stěžovatel nenamítal držení jiného než telefonního přístroje. Oznámení přestupku, v němž bylo výslovně uvedeno „řidič P. držel za jízdy v levé ruce hovorové zařízení“, si přitom stěžovatel na místě přečetl.

[18] Ve shodě s krajským soudem pokládá Nejvyšší správní soud za nevěrohodné tvrzení stěžovatele, podle kterého nedržel telefonní přístroj, ale multimediální přehrávač iPod. I s ohledem na v napadeném rozsudku citovaný rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 1. 2016, čj. 6 As 126/2015-42, by se jevilo naprosto přirozené, kdyby stěžovatel uvedenou obranu uplatnil již při silniční kontrole vůči zasahujícímu policistovi. Stěžovatel však sdělení policisty, že je podezřelý ze spáchání přestupku tím, že za jízdy držel v levé ruce telefonní přístroj, nijak nepochybněval, toliko si přečetl oznámení přestupku, nepodepsal ho a odmítl zaplatit blokovou pokutu. Posuzování, jaké zařízení za jízdy stěžovatel v ruce držel, by s ohledem na časový odstup nebylo v soudním řízení účelné. Jednání stěžovatele a výsledky provedeného dokazování svědčí o správnosti správních rozhodnutí i rozsudku krajského soudu.

[19] Krajský soud v napadeném rozsudku náležitě odůvodnil, proč shledal, na základě skutkového a právního stavu věci jím přezkoumávaného, dodatečně uplatněná žalobní tvrzení za nevěrohodná a důkazní návrhy k jejich podpoře za nadbytečné. I podle názoru Nejvyššího správního soudu s dostatečným odůvodněním krajský soud vysvětlil, proč správní orgány v řízení o přestupku stěžovatele dostaly své povinnosti zjistit stav věci v rozsahu potřebném pro jejich rozhodnutí. Stěžovaný rozsudek i řízení, jež jeho vydání předcházelo, splňuje ze všech shora vysvětlených důvodů požadavky přezkoumatelnosti a zákonnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[21] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 16. května 2017

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu